

Adi ortaklıkta yeni işler üstlenilmesi halinde mükellefiyetin devam edip etmeyeceği

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.16.01-125[2-14/18]-470076
Tarih	27.11.2017

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 38418978-125[2-14/18]-470076 27.11.2017

Konu : Adi ortaklıkta yeni işler üstlenilmesi halinde mükellefiyetin devam edip etmeyeceği

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, ... tarihli Adi Ortaklık Sözleşmesi ile "... İli Emniyet Müdürlüğü Binası İnşaatı ile Altyapı ve Çevre Düzenlemesi" işinin gerçekleştirilmesi amacıyla kurulan ortaklığınızın, Adi Ortaklık Sözleşmesinde yer alan "...yönetim kurulunun oy birliği ile alacağı kararlar başka işler de yüklenebilir, bu takdirde bu sözleşme hükümleri yeni işleri de kapsar. Bu nedenle yeni alınan işler de bitinceye kadar ortaklık devam eder..." hükmü gereğince ihalesi uhdenizde kalan "TOKİ ... İli ... İlçesi 863 Adet Konut, 20 Adet Dükkan ve 1 Adet 16 Derslikli İlköğretim Okulu ile Altyapı ve Çevre Düzenlemesi" işinin de mevcut mükellefiyetiniz üzerinden devam ettirilip ettirilmeyeceği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmiştir.

I-KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

Kurumlar vergisi mükellefleri arasında sayılan iş ortaklıkları, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 2'nci maddesinin yedinci fıkrasında; aynı maddenin diğer fıkralarında yazılı kurumların kendi aralarında veya şahıs ortaklıkları ya da gerçek kişilerle, belli bir işin birlikte yapılmasını ortaklaşa yüklenmek ve kazancını paylaşmak amacıyla kurdukları ortaklıklardan bu şekilde mükellefiyet tesis edilmesini talep edenler şeklinde tanımlanmıştır.

1 Seri Numaralı Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin "2.5.3. İşin bitiminde ortaya çıkan zararların durumu" alt başlıklı bölümünde; *"Kurumlar, dilerlerse Borçlar Kanununa göre adi ortaklık veya Kurumlar Vergisi Kanununa göre iş ortaklığı şeklinde ortaklıklar oluşturarak faaliyet gösterebilmektedirler.*

Adi ortaklıklar, kurumlar vergisi mükellefi olmamalarına rağmen katma değer vergisi mükellefi olmaları nedeniyle ayrı defter tutabilmektedirler. Ortaklar ise dönem sonlarında ortaya çıkan kâr veya zararı, ortaklıktaki hisseleri oranında paylaşarak kendi hesaplarına dâhil etmektedirler.

İş ortaklıkları ise Kurumlar Vergisi Kanununda ayrı bir kurum olarak değerlendirilmekte ve kurumlar vergisi mükellefi olarak sayılmaktadırlar. İş ortaklıklarının faaliyetinden doğan kazanç, kurumlar vergisine tabi tutulmakta ve vergi sonrası kazanç ortakların hisselerine göre ortaklara dağıtılmaktadır.

..." şeklinde açıklama yer almıştır.

Buna göre, Borçlar Kanunu'nun 620-645'inci maddelerinde düzenlenen adi ortaklıkların tüzel kişiliği olmadığı gibi gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olmaları da söz konusu değildir. Adi ortaklık olarak faaliyette bulunulması halinde, ortaklığa stopaj ve katma değer vergisi mükellefiyeti tesis ettirilmektedir. Adi ortaklıkların ortaya çıkan kâr veya zararı, adi ortaklığı oluşturan ortaklar tarafından hisseleri oranında kendi kazançlarına dahil edilerek vergilenmektedir.

Bu itibarla, kurumlar vergisi mükellefi olmayan Adi Ortaklığınızın devamı sırasında ortaya çıkan kâr veya zararın, adi ortaklığı oluşturan ortaklar tarafından hisseleri oranında kendi kazançlarına dâhil edilerek vergilenmesi gerekmektedir.

II-KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun 1/1 inci maddesinde; ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi olduğu hüküm altına alınmıştır.

26.04.2014 tarih ve 28983 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve 01.05.2014 tarihinde yürürlüğe giren Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinin "I.B.7. Adi Ortaklıklarda Vergileme " başlıklı bölümünde;

"KDV uygulamasında adi ortaklıklar, bağımsız işletme birimleri olarak ayrı vergi mükellefiyetine sahiptir. Buna göre; adi ortaklıklarca defter tutma, belge düzenleme, muhafaza ve ibraz gibi vergi ödevleri ile beyanname verme ve vergi ödeme gibi mükellefiyetlerinin ortaklarından ayrı olarak yerine getirilmesi,

ortaklığın KDV ile ilgili hesaplarının, ortakların varsa şahsi işletmelerindeki işlemlerden ayrı yapılması gerekir.

Adi ortaklıklarda, ortaklığın sona ermesi sonucunu doğurmayan hisse devri işlemleri KDV'ye tabi değildir. Ortaklığın sona ermesi sonucunu doğuran devir işlemlerinde ise vergi uygulanır.

Buna göre bir adi ortaklıkta, ortaklardan biri veya birkaçının hisselerini diğer ortaklara veya üçüncü şahıslara devretmesi, bu şekilde ortaklıktan bazı ortakların ayrılması veya ortaklığa yeni ortakların alınması halinde, mevcut adi ortaklık, ortak sayısındaki değişiklik dışında aynen devam ediyorsa, bu hisse devri işlemlerinde vergi uygulanmaz.

Hisse devri işlemleri adi ortaklığın sona ermesi sonucunu doğuruyor veya ortaklık, ortakların kararı ile feshediliyorsa, bu devir işlemlerine vergi uygulanması gerekir. Vergi uygulaması aşağıdaki şekilde yapılır.

Ortaklardan biri veya birkaçının hisselerinin diğer ortak veya ortaklara devredilmesi suretiyle ortaklığın sona ermesi halinde; devralan ortak veya ortakların kendi hisseleri ile satın aldıkları hisseler dikkate alınmaksızın, ortaklıkça, devralan ortak veya ortaklara teslim edilen toplam mal bedeli üzerinden KDV hesaplanır. Ortaklık tarafından düzenlenecek olan faturada ayrıca gösterilecek olan bu vergi, ilgili dönem işlemleri ile birlikte adi ortaklığın son beyannamesine dahil edilerek beyan edilir. Devralan ortak veya ortaklar tarafından ise genel hükümler çerçevesinde indirim konusu yapılabilir.

KDV yönünden işletme bazında değerlendirilen adi ortaklıklarda, KDV beyannamesi ortaklık adına düzenlenir ve ortaklardan birisi tarafından imzalanmak suretiyle ilgili vergi dairesine verilir. Ortakların verginin ödenmesi bakımından müteselsil sorumluluk taşımaları nedeniyle, ortakların adı, soyadı, adresleri ve bağlı bulundukları vergi dairelerini gösteren bir liste vergi dairesine verilir. Listede yer alan bilgilerde değişiklik olması halinde bu değişiklikler de vergi dairesine bildirilir."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Öte yandan Türk Borçlar Kanununun 620 nci maddesinde; "adi ortaklık sözleşmesinin, iki ya da daha fazla kişinin emeklerini ve mallarını ortak bir amaca erişmek üzere birleştirmeyi üstlendikleri sözleşme olduğu" belirtilmiş, 639 uncu maddesinde adi ortaklığın sona ereceği durumlar sayılmış, "Belirsiz Süreli Ortaklık" başlıklı 640 ıncı maddesinde ise;

"Ortaklık, belirsiz süre için veya ortaklardan birinin ömrü boyunca sürmek üzere kurulmuşsa, ortaklardan her biri, altı ay önceden fesih bildiriminde bulunabilir.

Fesih bildirimi, dürüstlük kurallarına aykırı olarak ve özellikle uygun olmayan bir zamanda yapılamaz. Fesih bildirimi, ancak hesap yılı sonunda hüküm ifade eder.

Sözleşmede öngörülmüş olan sürenin bitiminden sonra ortaklık, ortakların örtülü iradesiyle sürdürülürse, belirsiz süreli ortaklığa dönüşür."

hükümlerine yer verilmiştir.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden; adi ortaklığınızın ilk kuruluş sözleşmesinde öngörülen iş dışında yeni bir iş yüklendiği, bu çerçevede kurmuş olduğunuz adi ortaklığın sona ermediği ve yeni işin gerçekleştirilmesi amacıyla faaliyetine aynı vergi kimlik numarası altında devam ettiği anlaşılmaktadır.

Buna göre, ortaklığın sona ermesi sonucunu doğurmayacak şekilde ortaklık sözleşmesinde gerekli değişikliklerin yapılması kaydıyla mevcut adi ortaklık bünyesinde yeni üstlenilen yükümlülüklerle ait KDV ile ilgili işlemlerin adi ortaklığa ait mevcut mükellefiyet kaydı üzerinden devam ettirilmesi mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026